

ARKITEKTUR

BERGEN

Arkitektur- og byformingsstrategi for Bergen
Maria Molden – Byarkitekten i Bergen

Bolig og arkitekturseminar Stortinget 01.04.25

BOB DELEGÅRDEN BOPILOT- FUTUREBUILT

Kommunens rolle i arkitekturproduksjonen

Kaleidoscope arkitekter

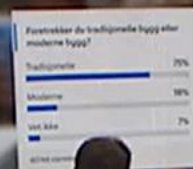
ARKITEKT

DOGA, STATENS
VIRKEMIDDELAPPARAT

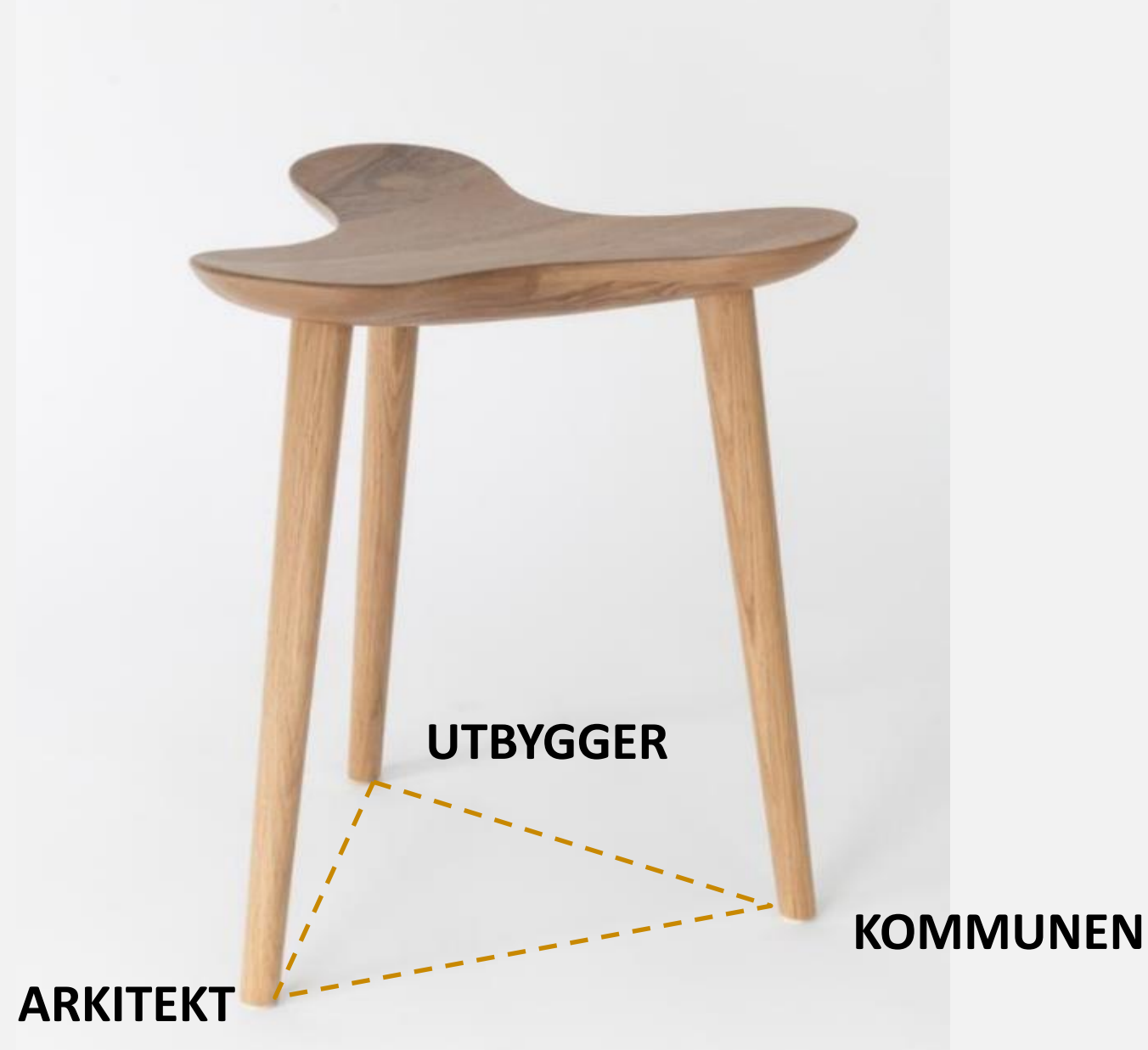
AKSJONGRUPPE

ENKELTPERSON

?

FORVALTER AV ARKITEKTUR
PÅ VEGNE AV FOLKET- PBE

GOD ARKITEKTUR OPPSTÅR I DET GYLNE TRIANGEL MELLOM

ARKITEKTUR

BERGEN

ARKITEKTUR- OG BYFORMINGSSTRATEGI FOR BERGEN

vedtatt i Bergen bystyre 20 juni 2019

Arkitekturens kraft

København kommune kantsonestrategi

BERGEN
KOMMUNE

Boligene bygger byen

Arkitekturens betydning for oppvekst og minner

Accordia Living, Cambridge.

Illustrasjon: Feilden Clegg Bradley Studios/Alison Brooks Architects/Maccreanor Lavington

BERGEN
KOMMUNE

Arkitekturens betydning for aktivitet

Nye Ny-Krohnborg skole. Illustrasjon: Arkitektgruppen CUBUS

BERGEN
KOMMUNE

Arkitekturens betydning for klimavennlig byutvikling

Bygger vi godt og varig nå gir det langsiktig bærekraft

Arkitekt MAD Nygårdsplassen Fredrikstad

BERGEN
KOMMUNE

Arkitekturs betydning for næringsutvikling og attraktive arbeidsplasser

Finnanshuset Jonsvoll Foto og arkitekt Arkitektgruppen Cubus

Spesialist HT

10%

Primær HT

90%

Samfunn

FOREBYGGING

Bolig
nabolag

Gode
felles-
funksjoner

Vakre gater
Og byrom

Tilhørighet

Inkluderende
arkitektur

ARKITEKTURS BETYDNING FOR HELSE

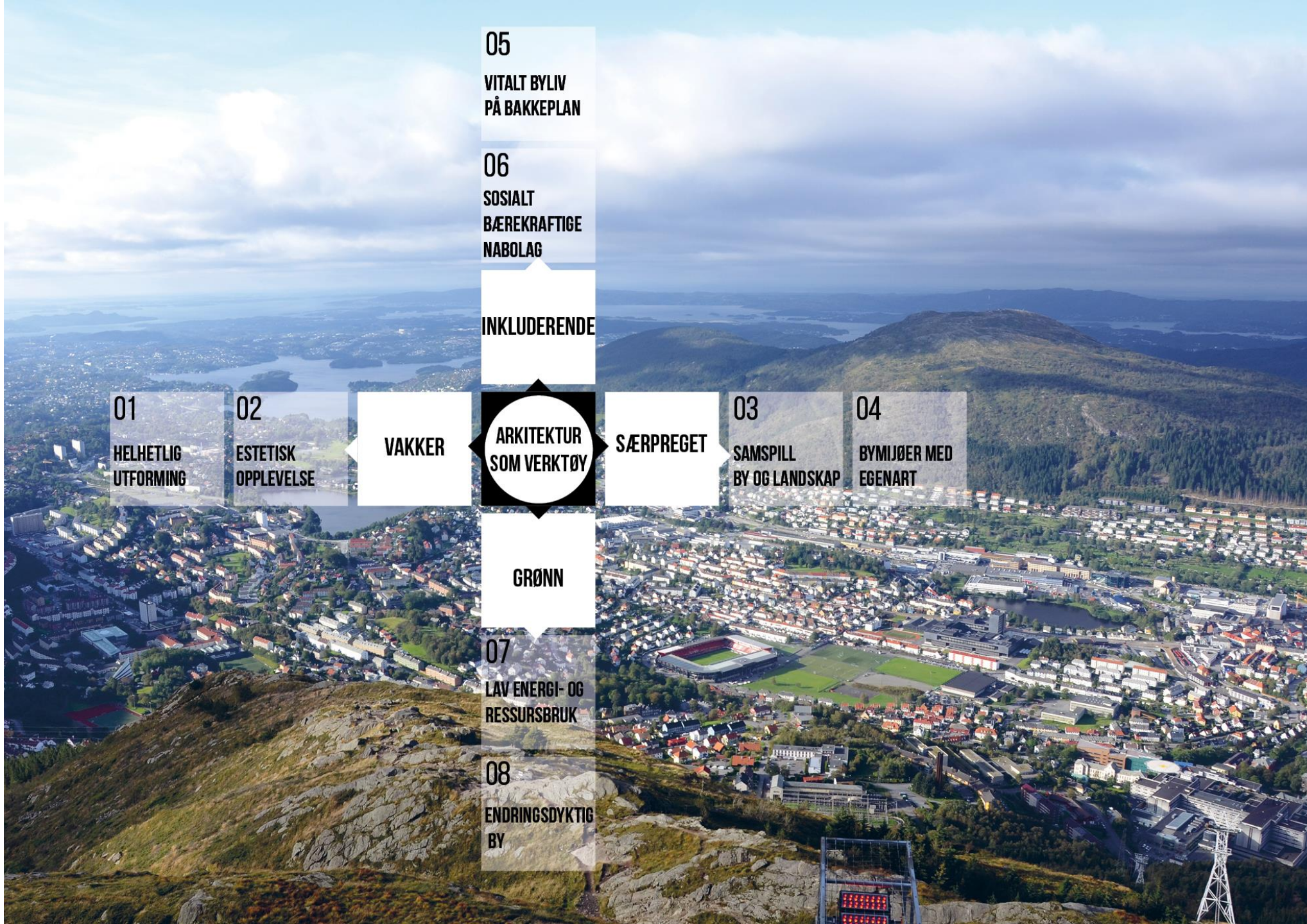
Skansemyren Barnehage HLM arkitektur

ARKITEKTUR
SOM VERKTØY

BERGEN
KOMMUNE

05

VITALT BYLIV
PÅ BAKKEPLAN

06

SOSIALT
BÆREKRAFTIGE
NABOLAG

INKLUDERENDE

01

HELHETLIG
UTFORMING

02

ESTETISK
OPPLEVELSE

VAKKER

ARKITEKTUR
SOM VERKTØY

SÆRPREGET

03

SAMSPILL
BY OG LANDSKAP

04

BYMIJØER MED
EGENART

GRØNN

07

LAV ENERGI- OG
RESSURSBRUK

08

ENDRINGSDYKTIG
BY

BERGEN
KOMMUNE

Hensikten med arkitekturstrategien

EN PLATTFORM FOR SAMSKAPING

Som konkretiserer hva Bergen kommune mener med god arkitektonisk utforming i PBL 29-1 og tydeliggjør bakgrunnen for kommunens skjønn som tillegges i 29-2

«Slik vil strategien fungere som en forutsigbar felles plattform og diskusjonsgrunnlag i utviklingen, vurderingen og godkjennelsen av prosjekter.»

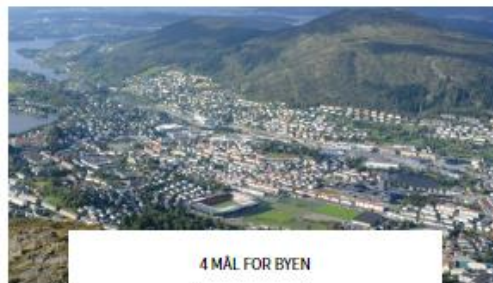
Hensikten med arkitekturstrategien er å:

- bidra til å nå kommunens samfunnsmål i KPS
- bidra til fortetting med kvalitet og særpreg
- styrke arkitektonisk kvalitet i kommunale bygg og byrom
- være et utfyllende verktøy til KPA § 8 Byform og arkitektur
- fungere som veileder for vurdering av arkitektonisk kvalitet i saksbehandling
- bidra med gode eksempler

Bergen kommune - Arkitektur i Bergen

[Arkitektur +](#) [Mål](#) [Prinsipper](#) [Eksempler](#) [Råd](#) [Om strategien](#) ▼

Arkitektur- og byformingsstrategi

4 MÅL FOR BYEN8 PRINSIPPER FOR GOD ARKITEKTURUTFORSK EKSEMPELSAMLING

Aktuelt

BAKGRUNN: EN PLATTFORM FOR SAMSKAPING

Arkitektur- og byformingsstrategien skal fungere som en forutsigbar felles plattform og diskusjonsgrunnlag i utviklingen, vurderingen og godkjenningen av prosjekter.

FILM: ARKITEKTUR I HVERDAGEN

Hvordan virker arkitektur på oss alle i hverdagen? I denne filmen får du høre om hvordan kvaliteten i omgivelsene oppleves av de som bruker byggene og utearealene.

RÅD: SOSIAL BÆREKRAFT

Hvordan få til sosial bærekraft gjennom fellesløsninger i boliger og nabolag? Et nabolag med sosial bærekraft er preget av at beboerne føler tillit, trygghet og tilhørighet.

Fordi dette skaper:

IDENTITET, TILHØRIGHET OG
ENGASJEMENT FOR
EN BÆREKRAFTIG BYUTVIKLING

Bo01 Malø

01

NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL EN

HELHETLIG UTFORMING

VAKKER

18

PRINSIPP FOR
UTFORMING

*Utform bygg og byrom ut fra en samlende idé som løser
flere oppgaver og skaper merverdi*

Fordi dette:

STYRKER BYENS ATTRAKTIVITET
SKAPER SKJØNNHET OG SANSELIGHET
SOM ER VIKTIG FOR FOLKEHELSEN

02

NY ARKITEKTUR SKAL GI EN
ESTETISK OPPLEVELSE

VAKKER

20

PRINSIPP FOR
UTFORMING

*Skap rom som stimulerer, inspirerer og beriker
våre sanselige og romlige opplevelser*

«berike opplevelsen gjennom kunst, farger og detaljer»

BERGEN
KOMMUNE

Kalidoscopia arkitektur

03

NY ARKITEKTUR SKAL GI ET GODT

SAMSPILL MELLOM BY OG NATUR

PRINSIPP FOR
UTFORMING

*Styrk koblingen mellom bebyggelse og landskap,
og bruk vegetasjon og vann som en ressurs*

Fordi dette :

GIR ØKT BOLIGKVALITET

GIR GODE LØSNINGER FOR KLIMAENDRINGER

STIMULERER TIL ØKT BRUK AV UTEAREALENE

Sandsliåsen
MER arkitektur

Klemetsrud urnelund, Oslo
Bjørbekk & Lindheim

Fordi dette :

STYRKER BYENS KARAKTER OG SÆRPREG
SKAPER TILHØRIGHET OG STABILE BOMILJØER

PRINSIPP FOR
UTFORMING

04

NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL

BYMILJØER MED EGENART

Bygg videre på stedets unike kvaliteter og kulturminneverdier, og utform identitetsskapende bygg og byrom

Liaparken - MAD arkitekter

UNIVERSITETET I
STAVANGER

Fordi dette gir:

TRYGG GÅ-BY

ATTRAKTIV NÆRINGSUTVIKLING

INKLUDERING OG MANGFOLD

REDUSERT KRIMINALITET

Wesselkvartalet Asker- - Vignæs+Kosberg Arkitekter AS

INKLUDERENDE

26

05

NY ARKITEKTUR SKAL STIMULERE TIL ET
VITALT BYLIV PÅ BAKKEPLAN

PRINSIPP FOR
UTFORMING

*Utform bebyggelse slik at den stimulerer til aktiv bruk av
gater og byrom, og øker opplevelseskvaliteten for fotgjengere*

Green House D36 Element Arkitekter AS

BERGEN
KOMMUNE

Fordi dette :

STYRKER OPPVEKSMILJØENE LOKALDEMOKRATIET
OG ELDREOMSORGEN
OG REDUSERER KLIMAFOTAVTRYKKET

Vindmøllebakken – Helen & Hard

INKLUDERENDE

28

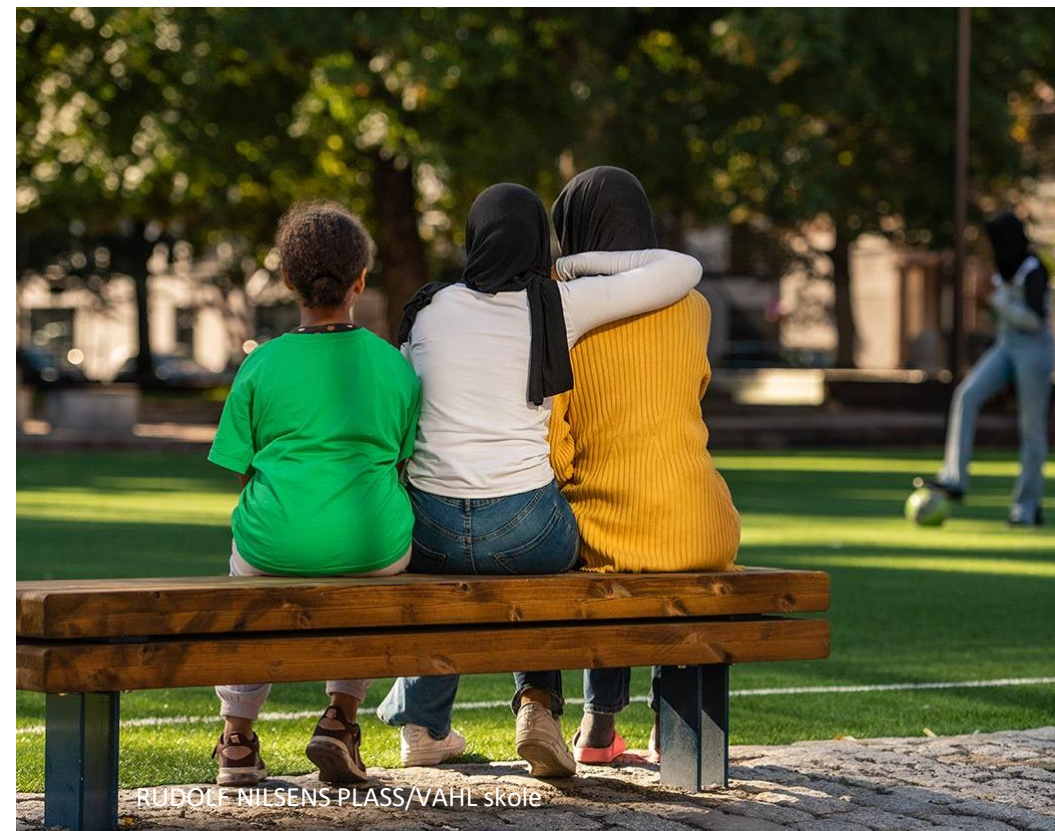
06

NY ARKITEKTUR SKAL BIDRA TIL

SOSIALT BÆREKRAFTIGE NABOLAG

PRINSIPP FOR
UTFORMING

Skap bygg og byrom som gir alle mulighet til å være aktive deltakere i felleskapet, og som stimulerer til sambruk

RUDOLF NILSENS Plass/VAHL skole

**Når arkitektur kobles til samfunnsutvikling,
skaper det en annen forståelse for arkitekturens betydning
og en annen vilje i bransjen til å bidra**

ORGANISAJONSKART

BYSTYRET

BYRÅDET

BYRÅDLEDERS AVDELING

BYRÅDSAVDELINGER - MYNDIGHETSNIVÅ 1

BYRÅDSAVDELING FOR
FINANS, NÆRING OG EIENDOM

ØKONOMI KONERN

INNKJØP KONERN

STRATEGISK
EIENDOMSFORVALTNING

NÆRINGSSEKSJONEN

EIERSKAP KONERN

SEKSJON FOR DIGITALISERING OG
INNOVASJON

BYRÅDSAVDELING FOR
ARBEID, SOSIAL OG BOLIG

SEKSJON FOR BOLIG OG
OMRÅDESATSING

SEKSJON FOR VELVERD

SEKSJON FOR TJENESTER TIL
UTVIKLINGSHEMMEDE

SEKSJON FOR ØKONOMI OG
ADMINISTRASJON

SEKSJON FOR HR-KONERN

BYRÅDSAVDELING FOR KULTUR,
MANGFOLD OG LIKESTILLING

MANFOLD OG LIKESTILLING

STRATEGI OG ANALYSE

KOMMUNIKASJON OG
SAMHANDLING

ØKONOMI

KUNST- OG KULTURUTVIKLING

HR OG DIGITALISERING

BYRÅDSAVDELING FOR
KLIMA, MILJØ OG BYUTVIKLING

AREAL OG MILJØ

ORGANISASJON + VIRKSOMHETSTYRING

JUS OG SAMFUNN

KOMMUNIKASJON + SAMHANDLING

BYRÅDSAVDELING FOR BARNEHAGE,
SKOLE OG IDRETT

FORVALTNING, TILSYN OG ADMIN

DIGITALISERING OG TILSYN

STRATEGI, UTVIKLING OG
UTREDNING

ØKONOMI

BYRÅDSAVDELING FOR
ELDRE, HELSE OG FRIVILIGHET

SEKSJON FOR HR OG ORGANISJON

SEKSJON FOR ØKONOMI

SEKSJON FOR E-HELSE

SEKSJON FOR PLAN OG UTVIKLING

SEKSJON FOR KOMMUNELEGER

KOMMUNIKSJONSSJEF

ETATER, RESULTATENHETER OG VIRKSOMHET - MYNDIGHETSNIVÅ 2

ETAT FOR LANDBRUK

ETAT FOR BOLIGFORVALTNING

ETAT FOR BYGG OG EIENDOM

ETAT FOR UTBYGGING

ANSATT-SERVICE

BOLIGETATEN

ETAT FOR PSYKISK HELSE OG
RUSTJENESTER

ETAT FOR TJENESTER TIL
UTVIKLINGSHEMMEDE

ETAT FOR BARN OG FAMILIE

ETAT FOR SOSIALE TJENESTER

KULTURETATEN

BERGEN OFFENTLIG BIBLIOTEK

ETAT FOR INKLUDERING

BERGEN BYARKIV

KLIMAETATEN

BERGEN VANN

BYMILJØETATEN

BYANTIKVAREN

PLAN-OG BYGNINGSETATEN

BYBA
NEN

BY
PLAN

BYGG
ESAK

BYARKI
TEKT

ETAT FOR BARNEHAGE

ETAT FOR SPESIAL- PEDAGOGISKE
TJENESTER

ETAT FOR SKOLE

ETAT FOR IDRETT

ETAT FOR VURDERING OG
REHABILITERING

ETAT FOR HJEMME-BASERTE
TJENESTER

ETAT FOR HELSETJENESTER

ETAT FOR SYKEHJEM

ETAT FOR HÅNDTERING AV COVID-
19

ENHETER SOM PÅVIRKER KVALITET I ARKITEKTUREN

BYSTYRET

BYRÅDET

BYRÅDLEDERS AVDELING

Bestiller/Bruker

Planlegger/Byutvikling

Eiendomsutvikling/Utbygger

BYRÅDSAVDELINGER - MYNDIGHETSNIVÅ 1

BYRÅDSAVDELING FOR FINANS, NÆRING OG EIENDOM	BYRÅDSAVDELING FOR ARBEID, SOSIAL OG BOLIG	BYRÅDSAVDELING FOR KULTUR, MANGFOLD OG LIKESTILLING	BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA, MILJØ OG BYUTVIKLING	BYRÅDSAVDELING FOR BARNEHAGE, SKOLE OG IDRETT	BYRÅDSAVDELING FOR ELDRE, HELSE OG FRIVILIGHET
ØKONOMI KONSERN	SEKSJON FOR BOLIG OG OMRÅDESATSING	MANFOLD OG LIKESTILLING	AREAL OG MILJØ	FORVALTNING, TILSYN OG ADMIN	SEKSJON FOR HR OG ORGANISJON
INNKJØP KONSERN	SEKSJON FOR VELVERD	STRATEGI OG ANALYSE	ORGANISASJON + VIRKSOMHETSTYRING	DIGITALISERING OG TILSYN	SEKSJON FOR ØKONOMI
STRATEGISK EIENDOMSFORVALTNING	SEKSJON FOR TJENESTER TIL UTVIKLINGSHEMMEDE	KOMMUNIKASJON OG SAMHANDLING	JUS OG SAMFUNN	STRATEGI, UTVIKLING OG UTREDNING	SEKSJON FOR E-HELSE
NÆRINGSSEKSJONEN	SEKSJON FOR ØKONOMI OG ADMINISTRASJON	ØKONOMI	KOMMUNIKASJON + SAMHANDLING	ØKONOMI	SEKSJON FOR PLAN OG UTVIKLING
EIERSKAP KONSERN	SEKSJON FOR HR-KONSERN	KUNST- OG KULTURUTVIKLING			SEKSJON FOR KOMMUNELEGER
SEKSJON FOR DIGITALISERING OG INNOVASJON		HR OG DIGITALISERING			KOMMUNIKSJONSSJEF

ETATER, RESULTATENHETER OG VIRKSOMHET - MYNDIGHETSNIVÅ 2

ETAT FOR LANDBRUK	BOLIGETATEN	KULTURETATEN	KLIMAETATEN	ETAT FOR BARNEHAGE	ETAT FOR VURDERING OG REHABILITERING
ETAT FOR BOLIGFORVALTNING	ETAT FOR PSYKISK HELSE OG RUSTJENESTER	BERGEN OFFENTLIG BIBLIOTEK	BERGEN VANN	ETAT FOR SPESIAL- PEDAGOGISKE TJENESTER	ETAT FOR HJEMME-BASERTE TJENESTER
ETAT FOR BYGG OG EIENDOM	ETAT FOR TJENESTER TIL UTVIKLINGSHEMMEDE	ETAT FOR INKLUDERING	BYMILJØETATEN	ETAT FOR SKOLE	ETAT FOR HELSETJENESTER
ETAT FOR UTBYGGING	ETAT FOR BARN OG FAMILIE	BERGEN BYARKIV	BYANTIKVAREN	ETAT FOR IDRETT	ETAT FOR SYKEHJEM
ANSATT-SERVICE	ETAT FOR SOSIALE TJENESTER		PLAN-OG BYGNINGSETATEN		ETAT FOR HÅNDTERING AV COVID- 19
			BYB A N N EN		
			BY P L A N		
			BY G G E S A K		
			BY A R K I T E K T		

**Roller som løfter arkitekturens betydning for samfunnsutviklingen inn i
DISKUSJONENE OG SYSTEMENE**

BERGEN
KOMMUNE

1912 boligprosjekt TAG arkitekter

Arkitektur er en viktig del av den totale beredskapen

Torgallmenningen i Bergen

Riksantikvar - Riksarkitekt Nasjons- og samfunnsbyggende funksjoner

BERGEN
KOMMUNE